

Om Pehr Jonssons dagbok

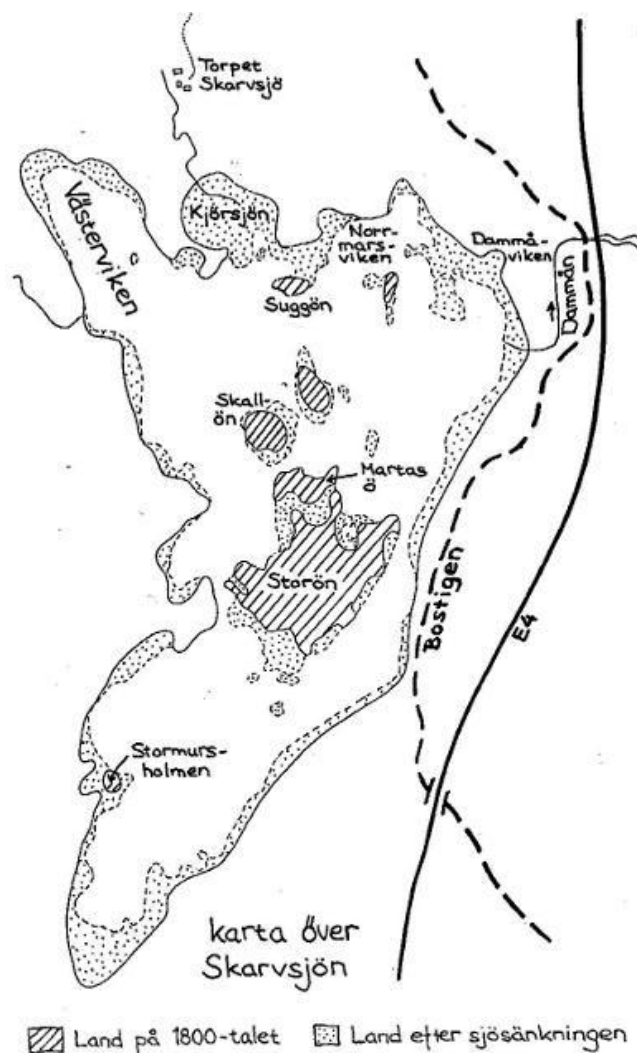
Detta nummer av Hillebygden tillägnas helt Pehr Jonssons märkliga dagbok. Pehr Jonsson var en skoltorpåre, som levde sitt liv på Hille finnskog under åren 1751-1822. Hans dagbok eller "siörnalen", som han själv kallar den, är en ca 860 sidor tjock lunta papper, inbunden i pärmar av björkskivor. Den skrevs mellan åren 1771-1818.

Dagboken var under flera år utlånad till Nordiska museet i Stockholm. Där blev den tydd och renskriven på maskin. Det var inte alltid så lätt att tyda den gode mannens handstil. Tack vare museets insats så förfogar nu Hille Hembygdsförening över en maskinskriven kopia av boken, vilket gör den betydligt lättare att studera.

Det måste anses som en fantastisk prestation av en hårt arbetande torpåre att åstadkomma ett sådant minnesmärke åt eftervärlden. Skolgången då var ju långt ifrån densamma som idag. Man vet inte säkert varifrån Pehr Jonsson har inhämtat sina kunskaper. Det finns en uppgift om att en gammal bokhållare och tre studenter skall ha bedrivit undervisning i Hille och även vid Oslättfors bruk under senare hälften av 1700-talet. Kanhända gick han i lära hos dessa. Dagboken handlar framför allt om de arbeten författaren utförde hemma på torpet och åt Oslättfors bruk. Mycket noga talar han om hur mycket man sått och skördat och hur många lass (stigar) kol man levererat till bruket. Väderlek, vattenstånd och snödjup hade också stor betydelse för de dagliga sysslorna och är därför noga nedtecknade i dagboken. Händelser utanför Pehr Jonssons egen lilla värld hör man däremot sällan talas om, men så fick han ju inte heller någon dagstidning i brevlådan och radion var inte ens påtänkt.

Vill ni läsa mera om Pehr Jonssons dagbok så har Gunnar Hobroh utrett det mesta. Hans uppsats hittar ni i "Från Gästrikland 1950". Men, varför inte låna själva boken? Tre tjocka A4-pärmar finns till utlåning hos Gudrun Lavsund.

/Redax

[Hillebygden, Nr. 2, 1989]